

Hoofdlijnenverslag, inclusief reactie van het ministerie, van de internetconsultatie

Wijziging Ract ivm verbod op enkele typen consumentenvuurwerk

(Internetconsultatie van 2 maart tot en met 31 maart 2020)

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt een wijziging voor van de Regeling aanwijzing consumenten- en theatervuurwerk (Ract). Beoogd is om de jaarwisseling veiliger te laten verlopen door het toegestane consumentenvuurwerk in te perken. Er komt een verbod op enkelschotsbuizen, F3 vuurwerk, knalvuurwerk (incl. knalstrengen) en vuurpijlen. De importeurs en verkopers mogen genoemde vuurwerkproducten niet meer verkopen en de consumenten mogen deze niet meer kopen/afsteken.

Doel van de wijziging

Het doel van de wijziging is ervoor te zorgen dat F3 vuurwerk, enkelschotsbuizen, knalvuurwerk (incl. knalstrengen) en vuurpijlen niet meer verkocht worden aan consumenten. Voor consumenten blijft er tegelijkertijd nog voldoende vuurwerk beschikbaar om verantwoord te gebruiken tijdens de jaarwisseling. Het effect van de maatregel is te komen tot minder overlast en letsel, wat moet bijdragen aan een veilige en feestelijke jaarwisseling. Voor consumenten blijft er nog voldoende vuurwerk beschikbaar om verantwoord af te steken, terwijl het letsel door vuurwerk verminderd en de veiligheid vergroot wordt.

De reacties

Op de hele regeling en de toelichting kon worden gereageerd. Er zijn in totaal 149 reacties binnengekomen, hiervan zijn er 123 openbaar. Bij vijf reacties ontbreekt een inhoudelijke tekst of document, zodat er in totaal sprake is van 144 inhoudelijke indieners.

De indieners kunnen globaal worden ingedeeld in drie categorieën:

- Particulieren (67%);
- Handelaren, branche- en belangenorganisaties (29%);
- Overige (4%), waaronder: Nationale Politie, RUD Zeeland (Landelijke Werkgroep Vuurwerk Coördinatoren), Adviescollege Toetsing regeldruk (ATR), De Wetenschappelijke Commissie (WeCo) van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR), en een adviesbureau.

Hieronder volgt een beknopt verslag op hoofdlijnen, gevolgd door de inhoudelijke reactie van het ministerie.

1. Algemeen beeld van de reacties

Kritische reacties

Het overgrote deel van de indieners (met name particulieren en vuurwerkbranche) geeft aan het met de voorgestelde maatregelen niet eens te zijn (ca 97%), en voert hiertoe diverse argumenten aan. De kern van de argumentatie luidt:

- Een verbod op vuurwerk is niet de oplossing van het probleem;
- De oplossing van het probleem ligt in betere handhaving;
- Een verbod zal leiden tot een verschuiving naar illegaal vuurwerk;
- Er dient een compensatieregeling te komen voor handelaren die nog restanten vuurwerk hebben.

Positieve reacties

Een aantal indieners geeft aan het (in principe) met de voorgenomen Regeling eens te zijn. Wel worden soms nog opmerkingen en kanttekeningen geplaatst. De kern van de argumentatie luidt:

- De Regeling is in het belang van de veiligheid van alle burgers en hulpverleners en draagt bij aan veilig gebruik van consumentenvuurwerk.

2. Hoofdlijnen van de inhoudelijke reacties

Hieronder volgt een nadere uitwerking van de meest toonaangevende reacties. De reacties geven uitsluitend de meningen van de indieners weer.

A. Tegenstanders van de regeling

De hoofdthema's waarop de ingediende reacties betrekking hebben zijn:

- **Indieners zijn het oneens met voorgestelde maatregelen.**
 - De maatregelen in de regeling gaan te ver en zijn niet de oplossing van het probleem (81%);
 - Suggesties worden gedaan om eerst onderzoek te doen naar de impact van de regeling alvorens deze in te voeren (9%).

- **Indieneren wijzen op de rol die gespeeld wordt door illegaal vuurwerk.**

- De huidige problemen zijn voor een groot deel te wijten aan illegaal vuurwerk, de oplossing van het probleem is betere handhaving (41%);
- Er dient geen verbod op vuurwerk te komen, want dit geeft een verschuiving naar illegaal veel gevaarlijker vuurwerk dat vanuit omliggende landen zal worden geïmporteerd (65%);
- In dit verband wordt er ook op gewezen dat met de verschuiving van het legale F3 vuurwerk naar illegaal F3 vuurwerk, dat veel problemen zal geven.

- **Indieneren zijn van mening dat de regeling te snel komt.**

- Handelaren hebben nog voorraad die moet worden verkocht, en ook particulieren hebben vaak nog vuurwerk liggen. Met name voor de handelaren zou een compensatieregeling moeten komen (22%);
- In dit verband wordt door sommige indianen ook gewezen op uitstellen van de regeling in verband met het coronavirus.

- **Indieneren doen voorstellen voor alternatieve maatregelen.**

Er worden door veel indianen adviezen gegeven aan de overheid betreffende een alternatieve aanpak. De belangrijkste zijn:

- Vuurwerkpas instellen zodat personen die zich niet aan de regels houden geen vuurwerk meer kunnen kopen;
- Illegaal vuurwerk onder de wapenwet brengen;
- Geweld tegen hulpverleners zwaarder bestraffen;
- Vuurwerk alleen door speciaalzaken laten verkopen;
- Geen vuurwerkshows organiseren als vervanging. De meerderheid steekt geen vuurwerk af, maar die moet wel meebetalen hieraan;
- Regels omtrent gebruik door consumenten, opslag en transport in Europees verband gelijk trekken;
- Vuurwerk alleen verbieden in een klein risicogebied;
- Meer voorlichting op basisschool en middelbare school;
- Minimale leeftijd voor afsteken van vuurwerk verhogen naar 18 jaar.

B. Voorstanders van de regeling

Enkele reacties van voorstanders zijn:

- De Landelijke Werkgroep Vuurwerk Coördinatoren (LWVC) verwacht dat deze aanpassing van de vuurwerkregelgeving bijdraagt aan veilig gebruik van consumentenvuurwerk.
- De Nationale Politie steunt het voorstel voor deze wijziging nadrukkelijk in het belang van de veiligheid van alle burgers en hulpverleners. Wel wordt erop gewezen dat er veel klein legaal vuurwerk (categorie F2) overblijft dat lijkt qua uiterlijk op illegaal vuurwerk, en dat er waarschijnlijk voor vuurwerk een illegale markt zal ontstaan.
- De Stichting Behoud Vuurwerktraditie (SBV) is van mening dat het verbod op zwaar knalvuurwerk (F3) en vuurpijlen een oplossing is die bijdraagt aan een veiligere jaarwisseling. De stichting dringt er hierbij wel op aan een verbod op al het legale knalvuurwerk pas in te voeren nadat alle aspecten zorgvuldig zijn onderzocht.

C. Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR)

- Het College geeft een aantal adviezen. Met name zijn deze gericht op de onderbouwing van de voorgestelde afbakening van het vuurwerkverbod, het effect van de Regeling op de afname van letstelschade en het onderzoeken van de productveiligheid van cakeboxen en sierpotten.

Bestuurskern

Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Cluster E

Den Haag

Reactie van het ministerie op de Internetconsultatie

wijziging Ract 2020

(Internetconsultatie van 2 maart tot en met 31 maart 2020)

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft een internetconsultatie uitgevoerd bij het wijzigen van de Regeling aanwijzing consumenten- en theaternuurwerk (Ract), omdat de voorgestelde wijziging van invloed is op burgers en bedrijfsleven.

Het ministerie wil degene die hebben gereageerd op de internetconsultatie hartelijk danken. De wijziging heeft als doel om te komen tot een feestelijke en veilige jaarwisseling voor iedereen. De viering van de jaarwisseling gaat elk jaar gepaard met letsel en overlast hetgeen mede wordt veroorzaakt door het afsteken van vuurwerk. Het aantal gevallen waarbij afstekers en omstanders zich met letsel bij de Huisartsenposten melden is de afgelopen twee jaar gestegen. Bovendien ondervinden omstanders, politie en brandweer overlast van het afsteken van bepaalde typen vuurwerk, en het gedrag dat daarmee gepaard gaat. Daarom heeft het Kabinet besloten om al het F3 vuurwerk, enkelshotsbuizen (single shots), knalvuurwerk (incl. knalstrengen) en vuurpijlen te verbieden voor consumenten vanaf jaarwisseling 2020-2021. Tegelijkertijd blijft er nog voldoende vuurwerk beschikbaar om verantwoord te gebruiken tijdens de jaarwisseling.

Een politieke meerderheid is voorstander van de wijziging. Het lag in de verwachting dat de meeste reacties op de internet consultatie zouden komen van degenen die kritisch of negatief zijn over de voorgestelde wijziging. Een verbod op vuurwerk is volgens hen niet de oplossing van het probleem, en men wijst op het belang van de handhaving op (illegaal) vuurwerk. Het is terecht dat er gewezen wordt op de handhaving van (illegaal) vuurwerk. Het Kabinet heeft in haar brief van 31 januari 2020 aangegeven dat een effectieve aanpak van illegaal vuurwerk van onverminderd belang is bij een verdergaand verbod en opsporing en vervolging

naar vermogen te gaan intensiveren. Ook zal er de komende jaren worden ingezet op preventief optreden op plekken waar zich de afgelopen jaren tijdens de jaarwisseling of gedurende het jaar ernstige incidenten voordeden. Toenmalig minister van Milieu en Wonen heeft tijdens het plenair debat van 5 februari jl. aangekondigd extern onderzoek te laten doen naar de veiligheid van consumentenvuurwerk.

Ook wordt er gewezen op het effect van het moment van inwerkingtreding van de Regeling. Deze komt voor vuurwerkhandelaren te snel en men pleit voor een compensatieregeling. In de Tweede Kamer is hierover motie aangenomen, namelijk over restvoorraden van vuurwerk van (kleine) vuurwerkondernemers¹. Voor de uitwerking van de motie is drie miljoen euro beschikbaar gesteld. In de Kamerbrief van 9 mei 'Vooruitblik op de jaarwisseling' wordt toegelicht hoe uitvoering wordt gegeven aan deze motie.

Een aantal indieners heeft adviezen gegeven aan de overheid betreffende een alternatieve aanpak, zoals een vuurwerkpas, meer voorlichting aan scholieren en vuurwerk verbieden in kleine risicogebieden. Deels sluit dit aan bij bestaande en nieuwe initiatieven zoals de Pyropas (in Benelux verband), het lesprogramma voor scholieren en de mogelijkheden om lokaal gebieden aan te wijzen waar al dan niet is toegestaan om vuurwerk af te steken. Deels zijn het nieuwe ideeën die indien opportuun worden meegewogen bij de verdere beleidsvorming rond dit onderwerp.

Het ATR heeft een aantal adviezen gegeven voor de onderbouwing van de wijziging en het effect. Een aantal zaken is naar aanleiding hiervan nader geëxpliciteerd in de toelichting.

Bestuurskern

Dir. Omgevingsveiligheid & Milieurisico's

Cluster E

Datum

29 april 2020

¹ Vergaderstukken Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 28 684, nr. 611.